

INF2080 – Logikk og beregninger

Forelesning 8: Beskrivelser — første-ordens logikk

UiO : **Institutt for informatikk**

Sist oppdatert: 2012-02-07 16:14

8.1 Beskrivelse — første ordens logikk

Termer og ord

DFA : manipuleringer av ord i endelig alfabet

Idé : Kan beskrive et ord som en term i første ordens logikk.

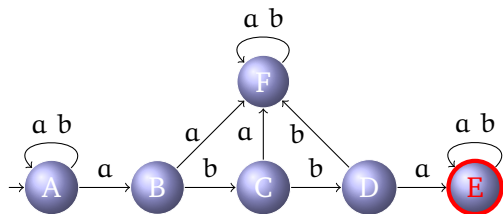
- Anta at vi har alfabet $\{a, b\}$
- I signaturen har vi
  - Unære funksjonssymboler $\underline{a}$ og $\underline{b}$
  - Konstant symbol ε
- Tilsvarende med større alfabet

Oversettelse

$$\begin{array}{c|c} \underline{\varepsilon} & \varepsilon \\ \underline{ax} & \underline{a(x)} \\ \underline{bx} & \underline{b(x)} \end{array}$$

Oversettelsen erstatter a med $\underline{a}$ og b med $\underline{b}$ — og føyer en ε til slutt.

Eksempel — NFA

- 1 konstant symbol ε
- 2 unære funksjons symboler $\underline{a}$, $\underline{b}$
- 6 unære relasjons symboler A , B , C , D , E , F

Vi skal beskrive en kjøring av ordet w på automaten ved

$$\text{START}(w) \wedge \text{TRANSITIONS} \rightarrow \text{FINAL}$$

Formelen — NFA

START(w): $A(\underline{w})$

TRANSITIONS :

$$\forall x.(A(\underline{ax}) \rightarrow A(x)) \wedge$$

$$\forall x.(A(\underline{bx}) \rightarrow A(x)) \wedge$$

$$\forall x.(A(\underline{ax}) \rightarrow B(x)) \wedge$$

$$\forall x.(B(\underline{ax}) \rightarrow F(x)) \wedge$$

$$\forall x.(B(\underline{bx}) \rightarrow C(x)) \wedge$$

$$\forall x.(C(\underline{ax}) \rightarrow F(x)) \wedge$$

$$\forall x.(C(\underline{bx}) \rightarrow D(x)) \wedge$$

$$\forall x.(D(\underline{ax}) \rightarrow E(x)) \wedge$$

$$\forall x.(D(\underline{bx}) \rightarrow F(x)) \wedge$$

$$\forall x.(E(\underline{ax}) \rightarrow E(x)) \wedge$$

$$\forall x.(E(\underline{bx}) \rightarrow E(x)) \wedge$$

$$\forall x.(F(\underline{ax}) \rightarrow F(x)) \wedge$$

$$\forall x.(F(\underline{ax}) \rightarrow F(x))$$

FINAL : $E(\epsilon)$

Resultat — NFA

Teorem 8.1

Om w blir akseptert, så er $\text{START}(w) \wedge \text{TRANSITIONS} \rightarrow \text{FINAL}$ bevisbart.

Beviset følger trinn for trinn kjøringen av automaten.

Teorem 8.2

Om w blir ikke akseptert, så kan $\text{START}(w) \wedge \text{TRANSITIONS} \rightarrow \text{FINAL}$ falsifiseres.

Anta w ikke akseptert. Vi får en falsifikasjon ved å ha som univers alle ord i alfabetet. For alle tilstander H : Anta at $w = uv$ og at vi ender opp med en tilstand H etter å ha lest u . Da tolker vi $H(v)$ som sann. Alle andre atomære setninger er usanne. Da ser vi at START og TRANSITIONS er sanne, mens FINAL er usann,